

PRIPOROČILO SVETA**z dne 13. julija 2018****v zvezi z nacionalnim programom reform Danske za leto 2018 in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Danske za leto 2018**

(2018/C 320/04)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik ⁽¹⁾ ter zlasti člena 9(2) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je 22. novembra 2017 sprejela letni pregled rasti, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2018. Pri tem je ustrezno upoštevala evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 razglasili Evropski parlament, Svet in Komisija. Evropski svet je 22. marca 2018 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda rasti. Komisija je 22. novembra 2017 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja, v katerem Danske ni opredelila kot ene od držav članic, za katere bo opravljen poglobljen pregled.
- (2) Poročilo o državi za Dansko za leto 2018 je bilo objavljeno 7. marca 2018. V njem so bili ocenjeni napredek Danske pri izvajanju priporočil za posamezne države, ki jih je Svet sprejel 11. julija 2017 ⁽³⁾, nadaljnje ukrepanje po priporočilih za posamezne države, sprejetih v prejšnjih letih, in napredek Danske pri doseganju njenih nacionalnih ciljev iz strategije Evropa 2020.
- (3) Danska je 24. aprila 2018 predložila nacionalni program reform za leto 2018 in konvergenčni program za leto 2018. Programa sta bila ocenjena istočasno, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost.
- (4) Ustrezna priporočila za posamezne države so bila obravnavana pri načrtovanju programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov (v nadaljnjem besedilu: skladi ESI) za obdobje 2014–2020. Na podlagi člena 23 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ lahko Komisija od države članice zahteva, da pregleda svoj partnerski sporazum in ustrezne programe ter predlaga njihove spremembe, kadar je to potrebno za podporo

⁽¹⁾ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).

⁽³⁾ UL C 261, 9.8.2017, str. 1.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

izvajanju ustreznih priporočil Sveta. Komisija je zagotovila dodatne podrobnosti o tem, kako bo uporabila to določbo, v smernicah o uporabi ukrepov za povezovanje uspešnosti skladov ESI z dobrim gospodarskim upravljanjem.

- (5) Za Dansko trenutno velja preventivni del Pakta za stabilnost in rast. Vlada v konvergenčnem programu za leto 2018 načrtuje, da bo dosegla nominalni primanjkljaj v višini 0,7 % BDP v letu 2018 ter da bo v celotnem obdobju programa do leta 2025 še naprej izpolnjevala srednjeročni proračunski cilj, in sicer strukturni primanjkljaj v višini 0,5 % BDP. V skladu s konvergenčnim programom za leto 2018 naj bi dolg sektorja država kot odstotek BDP v letu 2018 padel na 35,6 % in se dodatno zmanjšal na 34,2 % v letu 2020, preden bi se povečal na skoraj 40 % do leta 2025. Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo te proračunske projekcije, je verjeten v obdobju programa. Glede na pomladansko napoved Komisije iz leta 2018 naj bi strukturni saldo dosegel presežek v višini 0,3 % BDP v letu 2018 in 0,9 % BDP v letu 2019, kar je nekoliko nad ciljem iz konvergenčnega programa za leto 2018 in nad srednjeročnim proračunskim ciljem. Na splošno Svet pričakuje, da bo Danska v letih 2018 in 2019 izpolnjevala določbe Pakta za stabilnost in rast.
- (6) Pogoja za trajnostno rast na Danskem sta, da se v času demografskih sprememb zagotovi ponudba delovne sile in da se obravnava nastajajoče pomanjkanje delovne sile v posameznih sektorjih. Reforme, namenjene povečanju udeležbe in stopenj zaključenega šolanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ter ukrepi za boljši razvoj digitalnih spretnosti in znanj, bodo verjetno povečali ponudbo usposobljenih delavcev. Poleg tega bi bili v tem pogledu koristni ukrepi za boljše vključevanje marginaliziranih in prikrajšanih skupin na trg dela. To velja za mlade z nizko stopnjo izobrazbe, osebe z zmanjšano delovno sposobnostjo in invalide ter ljudi z migrantskim ozadjem. Nedavni ukrepi za vključitev v zaposlovanje so se začeli izvajati počasi, vendar se zdi, da izboljšujejo položaj novo prispelih beguncev. Vključevanje otrok z migrantskim ozadjem v izobraževalni sistem je še vedno ključni izziv, zaradi česar je njihov učni uspeh v primerjavi z drugimi otroki v povprečju nižji.
- (7) Visoka rast produktivnosti je temeljna za podpiranje gospodarske rasti, ohranjanje razmeroma visoke ravni blaginje na Danskem in zagotavljanje konkurenčnosti države. Na Danskem je raven produktivnosti v primerjavi z drugimi državami članicami sicer visoka, vendar rast produktivnosti že dolgo upada in obstaja široka vrsta možnih ovir za to rast (kar sta ugotovila tudi danski odbor za produktivnost in organ, pristojen za konkurenco). Počasna rast produktivnosti je zaznamovala zlasti storitve, usmerjene na domači trg, glede katerih je vlada leta 2017 sprejela le omejene ukrepe za povečanje konkurence in pri katerih nekateri deli, kot so hipotekarne banke, niso izpostavljeni tuji konkurenci. Šibka konkurenca v več sektorjih storitev, usmerjenih na domači trg (npr. na področju trgovine na drobno, financ, distribucije gospodarskih javnih služb, prevoza in veleprodaje farmacevtskih izdelkov), še vedno zavira produktivnost, naložbe in ustvarjanje delovnih mest.
- (8) Po več letih znatnega povečevanja cen stanovanj se pojavljajo tveganja precenitve, zlasti na osrednjih urbanih območjih. Evropski odbor za sistemska tveganja je izdal opozorilo osmim državam Unije, vključno z Dansko, v katerem je izpostavil srednjeročne ranljivosti v sektorju stanovanjskih nepremičnin zaradi zvišanja cen nepremičnin skupaj z visoko zadolženostjo gospodinjstev. Gospodinjstva so leta 2017 še naprej zmanjševala svoj dolg, vendar ta ostaja med najvišjimi v Uniji (kot odstotek BDP) in nad tem, kar je v skladu z ocenami Evropske komisije utemeljeno z ekonomskimi dejavniki in bonitetnimi pragovi. Poleg tega se delež hipotek z zelo visokimi ravnimi razmerja med posojilom in dohodkom zlasti v Københavnu in njegovi okolici od leta 2013 naprej močno povečuje. Danski organi so sprejeli več novih makrobonitetnih ukrepov za nadaljnje omejevanje tveganih posojil (veljavnih od leta 2018 do leta 2020) ter za reševanje regionalnih neravnovesij v zvezi s cenami nepremičnin uvedli reformo davka na nepremičnine (veljavno od leta 2021). Kljub temu pa kombinacija zelo visokih razmerij med posojilom in dohodkom, velikega dolga z visoko obrestno občutljivostjo in potencialno precenjenih cen nepremičnin povečuje tveganje za popravek cen, ki bi lahko škodoval realnemu gospodarstvu in bančnemu sektorju.
- (9) V okviru evropskega semestra 2018 je Komisija izvedla izčrpano analizo ekonomske politike Danske in jo objavila v poročilu o državi za leto 2018. Prav tako je ocenila konvergenčni program za leto 2018, nacionalni program reform za leto 2018 in ukrepanje po priporočilih, ki jih je Danska prejela v prejšnjih letih. Glede na to, da je treba okrepiti splošno ekonomsko upravljanje Unije z vključitvijo prispevka na ravni Unije v prihodnje nacionalne odločitve, Komisija pri tem ni upoštevala le pomena teh programov za vzdržno fiskalno in socialno-ekonomsko politiko na Danskem, ampak tudi njihovo skladnost s pravili in smernicami Unije.

- (10) Svet je ob upoštevanju te ocene preučil konvergenčni program za leto 2018 in meni ⁽¹⁾, da bo Danska po pričakovanjih izpolnila določbe Pakta za stabilnost in rast –

PRIPOROČA, da Danska v letih 2018 in 2019 ukrepa tako, da:

1. Poveča konkurenco v sektorjih storitev, usmerjenih na domači trg, npr. na področju distribucije gospodarskih javnih služb in v finančnem sektorju.

V Bruslju, 13. julija 2018

Za Svet
Predsednik
H. LÖGER

⁽¹⁾ V skladu s členom 9(2) Uredbe (ES) št. 1466/97.